

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1931 AUGUSZTUS 29
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 193. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D^r

Leleplezték

Bocu Szevért a Bánság első román kormányzóját, hogy csempészeti és ezért a csempészésért a pénzügyminiszter most csaknem három millió lei erejéig megbírságot. Nem jó példa az, amit egyes magasállású urak a törvénytisztelet és törvényes rendelkezések betartása tekintetében nyújtanak. Az esetek egész légiója bizonyítja, hogy egyesek hivatali tekintélyüket és hatalmukat arra használják fel, hogy tultegyék magukat a törvényeken, mintha ezeket csak az egyszerű halandók számára alkották volna. Mások diszes piziciójukban csak arra gondoltak, miként lehetne minél könnyebben és gyorsabban vagyonihoz jutni. Ez a mentalitás olyan mély gyökeret vert, hogy a legutóbbi években alig volt kormány, mely a tisztviselői vagyonok eredetének megállapítását nem mondotta volna szükségesnek. Az eszme végrehajtása azonban mindig elmaradt. Amint a köztudomású eseteket is hol leleplezték, hol nem, de a bűnösök a legritkább esetekben nyerték el büntetésüket. Érdekes statisztika lenne azoknak az eseteknek az összegyűjtése, amelyekben nagy hűhóval megindult a vizsgálat, amely esetben az iratok egészen a vizsgálóbíróig jutottak, sőt — horribile dictu — előfordult az is, hogy egyik-másik volt közéleti nagyság átmenetileg a foglázat is megiszteltette kényszerű látogatásával, de azután egyszerre elaludt az ügy, az aktákat a por, egykori szenzációt pedig a feledés jótékony homálya borította be. A jó emberek azonban gondoskodnak róla, hogy akadjanak mindig újabb szenzáció. Ime, itt van Bocu Szevér, aki hosszú időre emlékeztetése tette nevét mindazok előtt, akik a sors különös kegyének és összeköttetések szerencsésjének tartották, hogy üzleti nekszusba kerülhetnek a kormányzósággal. A kormányzósági szállítók büszke céhe a hitelezők szomorú seregévé változott, amely a jogi utvesztőkben most hiába keresi a megfogható adóst. Azonban Bocu Szevér a pénzügyminiszter megállapítása szerint maga is szállított. A saját részére. Külföldről, de vámentesen. Azért vámentesen, mert nem akadt tisztviselő, aki meg merte volna vizsgálni bőröndjeit. Ő maga pedig nem nyilatkozott. Hallgatott. Sőt elhallgatott. Ezért most megbírságotlák. Nincs miért örülnünk és

Hatvany Pál báró nyilatkozik a fogyasztási krízisről, a nemzetközi tőke hivatásáról, a nagyipar feladatairól, temesvári szerepéről és a Gyapjuiparnál történt visszaélésekről, amelyekről azért nem nyilatkoztak a nyilvánosságnak, mert a házi vizsgálat még nem fejeződött be

Délután hat óra. A Gyapjuipar hatalmas telepén szünőfélben a lázas, termelő munka. Bejelentésemre nyomban válasz érkezik:

— A báró ur kéreti...

Az íróasztal mellett ül Hatvany Pál báró. Alig tul a harmincon. Pillanatig farkasszemet nézek vele és átsuhan agyamban a magyar iparmágnás családnak a nemzetközi kereskedelemben és iparban kivívott sok-sok eredménye. Eszembe jutnak a nagy Hatvany-család kimagasló oszlopai. Az egyik a brüsszeli cukor egyezmény elkészítője és a munkásbiztosító pénztárak megalapítója, a másik mindennemű jótékonyági és szociális intézmény propagálója. Hatvany Pál báró, az utód jelentős szerepet kap a teksztílszerművészetben. A család érdekeltségét annak idején vállalt a temesvári Gyapjuiparnál és Hatvany Pál báró most munkába görnyedve, mint bármelyik tisztviselője a nagy üzemnek, dolgozik. Másfél óras meghitt beszélgetés következik az iparmágnás és az újságíró között tőkéről, iparról, krízisről, irodalomról, Romániáról, Temesvárról...

— A belső érték adja meg a nagyiparos ténykedésének, cselekedeteinek értékét, — mondja Hatvany báró. Vállalatának ő a legelső alkalmazottja.

A modern ipar fejlődése állandó ébrenléteket követel. Minden nap meghozza a maga ipari problémáját és a problémák diktálják a követendő intézkedéseket. Irányítási és főleg munkatársakkal, tisztviselőkkal és munkásokkal őszinte együttműködést keresni, ez a fontos...

Hatvany Pál báró meleg szeretettel beszél a munkásairól. A

nincs miért sajnálkozunk. Csak eszünkbe jutnak azok a szerencsétlen utasok, akiket annak idején a határon leszállítottak és nem egyszer a cipőt is levették velük, hogy pénzt

Hatvany Béla vére. Azután beszélgetésünk a jelen súlyos problémáira terelődik.

— Fogyasztási krízisről beszélünk. A krízisnek sok okát kutatjuk, keressük és a mezőgazdasági termékek árcsökkenésével magyarázzuk. A fogyasztási krízis világszerte jelenség, de inkább pszichózis. Tünet A nemzetközi tőke tartózkodó a hitelnyújtásban, rossz tapasztalatokat szerzett. Mi történik?

A fogyasztó, akinek bevétele, életstandardja nem esőkent, „hivatásos” takarékoskodó lesz. Nem vásárol. Ez az árupénz kikerült a forgalomból, a fogyasztás esőkent

és kezdetét veszi egy tőketartalékolási folyamat, amelynek természetesen velejárója, hogy pénzt gyűjtenek az emberek. A tartalékolás tőke természetesen elveszti közzgazdasági miszióját.

— Talán kissé hazárdul hangzik, de

a helyzet javul, ha a nemzetközi tőke merészen játszik és megkezd a könnyelműnek vélt kihitelezéseket. Az új tőke az eddigi rezervált állapotból újabb pezsdülő, viruló életet formál.

És természetesen, hogy máról-holnapra javulhat a helyzet, ha már a nyersanyag termelésben is racionális rendszert honosítanak meg. A tőkének és iparnak ma minden eszköz igénybevételével egyetlen feladata van: a fogyasztók tömegeit és a Sparmeistereket is magához vonzani, a vevőt hozzászoktatni a vásárláshoz. Termeljünk olyat, hogy az keresett cikk legyen és egyszerre megoldódik a külföldi gyáripari cikkek konkurrenciája.

Az óramutató lázasan röpi a percek és természetszerűen szó-

bakerül a Gyapjuipar helyzete is.

— A külföldi részvényérdekeltségeket képviselem, azonkívül személyesen is érdekel a teksztílszakma. Mi programja lehet ma a nagyiparosnak? A legszélesebb mértékben keresztülvinni a külső és belső szervezkedést, racionalizálást, hogy átvigyük a vállalatot a mai rossz napokból jobb időbe. Ezt tesszük meg itt is. Semmi mást. És ha már itt tartunk, nincs

semmiféle takargatni való, hogy ne beszéljek azokról a sajnálatos visszaélésekről, amelyek a Gyapjuiparnál történtek és amelyekről a legkülönbözőbb hírek kerültek forgalomba. Nem a Gyapjuipar az első, sem az utolsó vállalat, ahol ilyesmi megtörténhetik.

Sajnálatos eset, de nem világotrengető tragédia. A belső vizsgálat folyamatban van és amíg ez tart, semmi célja, hogy kifelé nyilatkozzunk. Ennek befejezte után az irányban is készséggel állunk rendelkezésre...

És sorra kerülnek munkásproblémák és ismét határtalan szeretet csendül ki hangjából munkásai iránt. Szociális és népjóléti problémákat ölel fel beszélgetésünk. Az oroszoktól az új amerikaiakig mindenkit ismer. Festőket és írókat, szociológusokat és gazdaságpolitikusokat.

Bucszom. Őszintén bevallom, Hatvany Pál báró kellemes meglepetés volt. A mai modern fiatalok céltudatos képviselője. Ismét elhaladok az ablaka előtt. Látom visszaül az íróasztalhoz, a számsorok fölé görnyedve tovább dolgozik. A gyárudvaron pedig suttogják:

— A báró még itt van...

Grosz Dezső.

vagy „nozzátarbozójuknak” esetleg hozott ajándékot keressenek náluk. Talán ugyanakkor, mikor Bocu nagyértékű luksuscikkeket hozott és leereszkedő előkelőséggel fogadta a

vámiszt alázatos köszöntését. A csempészést megállapították, a bírságot is kirótták. Most már csak az van hátra, hogy Bocu ur fizessen is...

BUTOR modern kivitelben olcsón és jól csak **SCHUSTER FERENC** butorgyárban kapható
Timisoara, Erzsébetváros, Koronau. 14. Telefon 11-91.

A Bánság kisebbségi kulturájának újabb erős vára létesült a józsefvárosi katolikus iskola megépítésével, amelynek magyar és német tagozata most nyílik meg

A dolgot el akarták titkolni, azonban a sajtó, amely ébren figyeli az eseményeket, nem engedheti meg, hogy ezt az ügyet egyszerűen elhallgassák a nagyközönség előtt. Arról van szó, hogy szeptember elsején Temesvárott megnyílik egy új, modern, minden pedagógiai és közegészségügyi követelménynek megfelelő iskola. Azok a férfiak, akik ezt az iskolát rengeteg ügyszeretettel és még több fáradsággal megcsinálták, túlzott szerénységből nem akarták az iskola megnyitására napján az ünnepi rendezés nagyharangját meghuzni. Azonban az iskolaépítés ténye olyan felemelő, hogy ezt önzetesen világgá kell harsonáznunk.

A józsefvárosi római katolikus hitközség elemi fiúiskolája az, amelynek közeli megnyitásáról beszámolunk. Metzger Márton esperes-plébános, Stächler Ádám hitközségi elnök és az egyháztanács tagjai a múlt esztendőben határozták el, hogy a hitközség magyar és német tagozatu elemi fiúiskolája részére a régi alkalmatlan helyébe új, impozáns épületet emelnek.

Nekiláttak a gyűjtésnek és amikor az nem volt elegendő, kölcsönt vettek föl, amelyet személyes vagyonukkal garantálnak a bankban. És megestnálták a kétemeletes és hét millió lejes kiadással előirányzott iskola tervét.

Az épület tető alatt áll, de az eddig rendelkezésre álló pénz elfogyta következtében csak egy része készült el teljesen, az első és a második emelet elkészülése későbbre maradt. Az iskolára eddig négy és fél millió lejt költöttek és még két millió szükséges teljes befejezéséig. Az épület ama részében, amely már teljesen elkészült, elhelyezik a magyar és német tagozatok két-két alsó osztályát. A két-két felső osztály egyelőre a régi épületben marad.

Szeretettel meghívjuk az olvasót, hogy lépjen be velünk az épület készen álló részeibe. A főbejáraton keresztül előcsarnokba lépünk. Mielőtt felmennénk a magas földszintre, nézzük meg előbb a szuterén helyiségeket.

Ezek építési megoldása olyan szerencsés, hogy a folyosó és valamennyi terem olyan világos, mintha emeleten lenne.

A szuterénben nyert elhelyezést a kézimunkaterem, a szabadtornagyakorlatok terme, két könyvtárterem, a hitközségnek ideiglenes kettős irodája, több szoba katolikus intézmények részére és a szolgálatkár. A magas földszinten, melyet tekint az szuterént és az első és második emeletet, három méter széles barátságos folyosó oszt kettő, négy tágas tanterem van. Minden tanteremnek négy-négy ablaka bőségesen engedi be a világságot. A termek fehérek, parkettások, világgal felszerelték. Már ott állnak a kényelmes, új iskolapadok is. A tantermek fel vannak szerelve és itt újból megnyilatkoztott

a józsefvárosi katolikus vezetők szíve, amely megnyitotta a zsebeket. Az összes felszerelés az utóbbi hetekben gyűlt adományokból került elő.

Mint külön példát kell felemlíteni, hogy az egyik tanteremnek padokkal és minden egyébbe való felszerelését Prochaska Ede vezérigazgató vállalta magára. A négy terem mindegyikéhez különöltöző- és mosdó-szobák és illembhelyiségek tartoznak.

Az első emeleten lesz majd egy nagy előadóterem, olvasóterem, mozi-terem, hitközségi tanácskozóterem, néhány kisebb szoba katolikus egyesületek részére és ott nyer majd elhelyezést a hitközségi iroda. A második emelet beosztása ugyanolyan lesz mint a magas földszinté és oda kerül majd a magyar és né-

met tagozat két-két felsőbb osztálya.

Az iskolatétőn magas vasrácsal beszegve harminc négy méter hosszú és tizenhét méter széles játszótér lesz, amelyet már öszszel adnak át rendeltetésének, mert a gyermekek föl-lejárásától függetlenül a két emelet befejezési munkálatok zavar nélkül végezhetők.

A józsefvárosi katolikus elemi fiúiskolába a beiratások most folynak. Sokkal több növendék jelentkezik, mint tavaly. Az első és második osztály szeptember elsején már itt nyílik meg. Legyen az új iskolaépületen Isten áldása és teljesítse magasztos feladatát. De Isten áldása legyen azokon az önzetler férfiakon is, akik ezt az iskolaépületet megalkották.

Három millió lei birságot vetett ki a pénzügyminiszter Bocu Szevérra a vámön át becsempészett áruk miatt

Bocu Szevér volt bánsági kormányzó ellen különböző a külföldről hozott szállítmányokból kifolyólag vámvizsgálat indult. Arádon és Kurtieson vámfelügyelők vizsgálták az ügyeket és a beküldött jegyzőkönyveket a pénzügyminiszterium felülvizsgálta. A pénzügyminiszter a felterjesztett adatok alapján beigazoltnak látta, hogy Bocu Szevér különböző luxuscikkeket a vám kifizetése nélkül hozott az országba és ezért arra kötelezte, hogy az aradi vámon át beérkezett

cikkek után háromszáznyolcvanezer lei vámot és egy millió ötszáz ezer lei vámbirságot, a kurtiesi vámon át hozott szállítmány után száznyolcvanhatezer lei vámot és hatszáznegyvenhatezer lei birságot fizessen a kinstárnak. Ez összesen két millió nyolcszázötvenkétezer leitet ki. Bocu Szevérrnek a pénzügyminiszter által kivetett birság ellen a törvényszékhez módjában áll felekezni és így ebből a vámbügyből előreláthatólag évekre nyúló per lesz.

Vasvillával agyonszurta felesége csábitóját és utána önként jelentkezett a rendőrségen

Nagybecskereken Fodor György földmives, aki jelenleg ötvenhat esztendő, húsz év előtt nősült. Feleségével, aki jóval fiatalabb nála, zavartalanul élt együtt és négy gyermekük született. Az utóbbi hetekben Fodornét kerülgetni kezdte Praiu György gazda. Egy napon Praiu azt az ajánlatot tette Fodornének, hogy hagyja ott a férjét és lépjen vele közös háztartásra. Fodorné szívesen fogadta az udvarlást és mert Praiu, akinek husz hold földdel többje van, mint Fodor Györgynek, elfogadta az ajánlatot. Fodor György a múlt héten a cséplésnél volt elfoglalva és csak a hét végén tért haza. Amikor hazajött, a gyermekei elmondták neki az anyjuk üzenetét, hogy nem akar többé otthon maradni, mert Praiu Györgynek lesz a felesége. Fodor nem szólt semmit, hanem kiment az istállóba, magához vett egy vasvillát és elindult Praiu háza felé. Az utcán lesben állott és nemsokára látta, hogy Praiu kilép a ház kapuján. Akkor hirtelen a vasvillával hátulról egy fejbeütötte, hogy a földre esett. Fodor György erre a vasvillával addig szurta Praiu fejét és mellét, amíg a szerencsétlen ember meghalt. Utána elment a rendőrségre és önként jelentkezett. Elmondotta, hogy a felesége csábitóját agyonverte. Kérte a hatóságot, beszéljék rá az asszonyt, menjen vissza a gyermekekhez és viselje gondjukat.

Tizenegy évig volt állami tisztviselő, de harminc szolgálati évet számítottak a nyugdíjmegállapításnál

A bukaresti központi nyugdíj pénztárban rovacsolás, vizsgálat, régi nyugdíjmegállapítások ellenőrzése folyik és azzal kapcsolatban érdekes temesvári vonatkozású ügy került most nyilvánosságra. Thöresz Ádám a temesvári sziguran-

cafelügyelőség volt tisztviselőjét 1919 november elsején nevezték ki. Azelőtt nem volt állami szolgálatban a magyar államnál sem, hanem saját bevallása szerint — amint ezt a hivatalos iratok is tnisítják — 1902-től 1914 ig állott alkalmazás-

ban. Amikor Thöresz Ádámot 1930 tavaszán nyugdíjazták, azt kérte, hogy huszonnégy éves korától kezdve egészen az állami szolgálatba való lépéséig eltöltött időt, tehát 19 évet, 11 hónapot és 27 napot beismerjék nyugdíjjogosultságába. Ezenkívül kéri, hogy az 1914 július huszonhattól a leszereléséig eltöltött időt kétszeresen számítsák. Thöresz Ádám kérvénye csodálatos módon meghallgatásra talált. Ténylegesen csak tizenegy évig állott állami alkalmazásban, szolgálati idejét kérvénye alapján mégis harminc évben állapították meg és ennek arányában huzza a nyugdíjat. A nyugdíjmegállapítást természetesen megsemmisítik.

Horváth Nusi primadonna visszavonult a színpadtól

Horváth Nusi az erdélyi és magyarországi színpadok ünnepeit primadonnája, a színpadi sikerek teljében, erős elhatározással visszavonult a színpadtól és Temesvárott énekiskolát nyit. A kitünő művész éppen olyan tökéletes énekdagógus, mint amilyen nagyszerű primadonna volt. Énektanulmányait Bécsben a híres Ulanovsky kamaranékesnél végezte és a tőle elsajátított tökéletes olasz iskolát honosítja meg Temesvárott. Az olasz iskolarendszer alkalmas a sokatérő énekdagógia tökéletes keresztülvitelére. Horváth Nusi éppen azért választotta Temesvárt, mert zenei és énekkultúra tekintetében talán az első helyen áll az országban. Növendékeinek megadja a lehetőséget, hogy nyilvánosan is szerepeljenek. Horváth Nusi énektanárként különben Braun Dezső székesegyházi karnagy felkérésére legközelebb a székesegyházban énekel. Horváth Nusi a közel jövőben megkezdni most is naponta délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig lehet erzsébetvárosi Rákóczi-utca 2. szám alatti lakásán.

Zongorázik Hegedül Van gramafonia

Kottát, hangszert, lemezt addig vásároljon, amíg az új magyar zeneműkereskedés árjegyzékét nem látta! Araink minden más óg áránál olcsóbbak! Kedvezményeink meglesőbbek! Kérje azonnal magyar árjegyzékünket! Cim: Scala, Bucuresti, Cas. Post. 101. (580)

A vivás

a legegészségesebb téli sport

Egyéni és csoportos tanítás gyermekek és felnőttek részére

Pellegrini

mesternél.

Beiratkozás naponta d. u

4—8 óráig Lenautér 2.

Bemutatkozott az új magyar kormány, melyet a szocialisták kivételével valamennyi párt bizalmáról biztosított

A magyar parlament a nyári szünet megszakításával tegnap összeült, hogy Károlyi Gyula gróf kormánya bemutatkozzék. Az ülésterem megtelt a képviselőkkel, azonban a karzatok is zsúfoltak voltak kíváncsiaktól. A szocialisták már az ülés megnyitása előtt zajongtak. Mikor Almássy László házelnök megjelent az emelvényen, feléje kiáltottak:

— Mi lesz az általános, titkos választói joggal?

— Kérem, várjanak, amíg az ülést megnyitom, — válaszolt nyugodtan Almássy, mire a zaj elült.

Az új kormány élén elsőnek Károlyi Gyula gróf miniszterelnök vult be, akit egymásután követtek a többi miniszterek. A többség részéről a kormányt taps fogadta.

Almássy László megnyitotta az ülést és napirend előtt meleg szavakkal parentálta el az elhunyt Rakovszky István volt belügyminisztert.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök azután kifejtette, hogy az új kormány programjának főcélja, hogy az országot a gazdasági és pénzügyi nehézségekből kivesse.

Szeder Ferenc: Károlyi Gyula személyében és programjában külsőleg és belsőleg sovány.

Az elnök Szeder Ferencet a mentelmi bizottság elé utasítja.

Károlyi miniszterelnök azután folytatja beszédét. Részletes politikai programot nem adhatok — mondotta —, mert a kormány első feladata, mint mondtam, gazdasági problémák megoldása.

A kormány keresztény nemzeti alapon áll, azonban minden felekezet egyenlőségét elismeri.

Külpolitikai tekintetben Bethlen István volt miniszterelnök elévülhetetlen érdemeket szerzett azzal, hogy Magyarországot kivette az elszigeteltségből. Elsősorban elismeréssel kell vele szemben viseltetnünk, mert megszerezte nekünk Olaszország barátságát és jóakaratát.

Szocialisták: Makaróni! Citrom! Abcug Mussolini!

Károlyi Gyula: Olaszország iránt érzett barátságunk azonban nincsen ellentétben más országokkal szemben való viszonyunkkal. A nagyhatalmakhoz való viszonyunk egyre javul. Franciaország nagy szolgálatot tett Magyarországnak, hogy kölcsönnyújtásával lehetővé tette anyagi talpraállását.

Meg kell lojálisan állapítanunk, hogy Franciaország a kölcsön fejében semmiféle politikai feltételeket nem szabott. A szomszédos államokkal gazdasági viszonyunk mindegyre javul. Még vannak politikai nézeteltérések, azonban igyekszünk azokat kiküszöbölni.

Utjaink békések és törekvéseink igazságát a nagyhatalmak is befogják látni. Kérem a házat, hogy az új kormány fölött majd csak tevékenysége alapján mondjon véleményt.

Rubinek István, az egységes

párt alelnöke üdvözölte a kormányt, amely nehéz körülmények között foglalta el helyét.

Szocialisták: Tömjéneznek a zsidóknak, mert megint kell a pénzük.

Wolff Károly a keresztény gazdasági párt részéről kijelenti, hogy megbizik az új kormány gazdasági judiciumában. Biztosítja a kormányt teljes bizalmáról.

Peyer Károly szocialista hangoztatja, hogy Bethlen lemondásának oka még mindig nem derült ki, ami azonban nem is fontos. Követeli, hogy a volt kormány pazarló tagjait helyezték vád alá.

A munkanélküliek rendszeres segélyezését sürgeti. Ma a munkanélküliek még vagy a revolvért, vagy a Dunát választják. Később azonban eljön az idő, amikor ráeszmélnék, hogy ma-

guknak a pékboltokban szerezzenek kenyeret.

Farkas Tibor kisgazda kijelenti, hogy megbizik a kormányban.

Hunyadi Ferenc gróf pártot kívüli méltatja Bethlent és hangsúlyozza, hogy Károlyi iránt bizalommal viseltetik.

Friedrich István a keresztény ellenzék nevében bizalommal van Károlyi iránt, de nem helyesli a Bethlentől átvett rendszert.

Gál Jenő demokratapárti képviselő más adópolitikát sürget. Zsidó létére bizalommal viseltetik a keresztény alapon álló Károlyival szemben, mert a felekezetek közti békét hirdeti.

Az elnök azután az ülést berekesztette. A képviselőház ma délután újabb ülésezik. Ezen az ülésen kiegészítik a harminchármas bizottságot is.

Kiméletlenül üldöz a temési prefektus minden tisztviselőt, aki letér a becsület útjáról

Furlugceanu Oktáv Temes megye prefekta, akit eddigi rövid működése óta is előkelő gondolkodású, igazság szerető embernek ismertünk meg, a megye összes tisztviselőihez a következő körrendeletet intézte:

— Most, hogy átvettem Temes megye vezetését, biztosíthatom összes munkatársaimat, hogy a közérdekében kifejtendő munka szerete hatja át valómat. Nem képzelek szebb hivatást, mint az ország egyik legszebb megyéjét vezetni és minden erőmmel annak kulturális és gazdasági fejlődését szolgálni. Mint a Bánság szülőföldjét kétszeres örömmel tölti el az a kitüntető megbízás, mert még gyermekkoromból ismerem Temes szépségét és gazdagságát, lakosságának szorgalmát és becsületességét. Irányítson mindannyiunkat a körültekintő gondosság a megye összletességének bármilyen ügyes-bajos dolgában, mert csakis nemes megértéssel tölthetjük be hivatásunkat. Alkalmazzuk a törvény szavát, biztosítsuk a nekünk átadott tekintély megőrzését és a legkisebb tisztviselőig mindenkit hasson át a felelősségérzet tudata. Az a körülmény, hogy meggyenkben másjku román állampolgárok élnek, arra ösztönözzön, hogy a jó közigazgatás és az intellektuel munkálkodás tekintetében ez a megye mintamegyévé váljék. A legkisebb tisztviselőnek is tudatában kell lennie annak, hogy felelősségének mikénti betöltésétől függ részint a szeretet, részint a tekintély az egész közigazgatás iránt. Éppen ezért mindenkit, aki ettől a tekintély fentartásától eltér és nem halad a becsületesség útján, a legkiméletlenebbül és legszigorubbán kezelek.

Egységesen Janovics Jenő mellett foglal állást Arad város magyarsága is

A romániai magyar színjátszás ügye közeledik az egyedül helyes megoldás felé. Az egyes városok magyarsága és így természetesen a komoly sajtó is a Janovics-féle tervben látja az egyedüli kivezető utat. A kolozsvári Keleti Újság vezércikkben foglalkozik a kérdéssel és megállapítja, hogy bár vannak bizonyos szempontok, melyek aggályosak, de ha ezeket megnyugtatóan megoldják, úgy nem lehet a terv ellen kifogás. Inkább kevesebb társulattal számolunk kénytelen-kelletlen, mint soha véget nem érő botrányokkal. Aradon a magyarság vezetői ugyszólván véleménykülönbség nélkül a Janovics-féle terv mellett foglalnak állást. Kulturális álló előadásokat kizárólag nagy színházi üzemmel lehet létesí-

teni, ahol az egyes bemutatók kiállításának a személyzeti és egyéb kiadásoknak a költségei több magyar város között oszlanak meg. Egészen bizonyos, hogy míg az aradi színházlátogató közönség nem bír el áldozatkésszeggel sem egy kifogástalanul kiállított premiért, addig négy város magyar közönsége minden különösebb megerőltetés nélkül elbirja azt. Az aradi ideiglenes bizottság magyar tagja kijelentette, hogy a magyar színházi kultúra ügye kizárólag magyar ügy. Ezért a város döntésénél feltehetően respektálni fogja a magyarság vezető embereinek véleményét. A művészeti szempontokon kívül mindenütt az anyagi garanciákat is megkövetelik. Ezeket ma csak Janovics képes nyújtani.

Összehívják az angol parlamentet

Ramsay Macdonald angol miniszterelnök októberben lesz hatvanöt esztendő. A Daily Express szerint Macdonald ezen a napon be fogja jelenteni, hogy visszalép minden politikától és hosszab külföldi utra indul.

A munkáspárt és a szakszervezetek tanácsa együttes ülést tartott, amelyen hangsúlyozták, hogy a multheti válságot tulajdonképpen a bankárok idézték elő, akik Angliából igen sok pénzt adtak a külföldnek és ezzel Angliában pénzhányt idéztek elő. Igen kritizálták az amerikai bankokat, amelyek befolyást igyekeztek gyakorolni az angol belpolitikára. Haddison volt földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a bankok elfogadhatatlan feltételekbe akarták belemélyszerezni a munkáskormányt. A legképtelenebb feltétel az volt, hogy a munkanélküli segélyeknek tíz százalékkal való leszállítását követelték. A munkáspárt azután foglalkozott Macdonaldnak a pártból való kérésével. Henderson volt külügyminiszter javaslatára a párt az erről való döntést későbbre halasztotta.

Az angol kormány rövid ülésre összehívja a parlamentet és felhatalmazást kér, hogy a gazdasági kérdések megoldására vonatkozó intézkedéseit németországi mintára minisztertanácsi rendeletekkel tehesse meg. Ezekhez a rendeletekhez a parlament beleegyezését utólag fogják kérni.

Nem kevés pénzzel indult szabadságra egy bukaresti rendőr

Dimitrescu bukaresti rendőr a feleségével együtt elindult Párisba, hogy nyári szabadságát ott töltsse. Minden baj nélkül megérkezett Szabadkára. Ott be ment a pályaudvari étterembe, vett a feleségének egy pohár limonádét, de közben jelezte, hogy a vonat indul. Dimitrescu gyorsan fizetett és a már mozgásban levő vonatra fölugrott. Bejött az új kalauz és kérte a jegyeket. Dimitrescu be nyult a zsebébe, hogy elővegye pénztárcáját, amelyben vasuti jegye és utlevele is volt. Elsápadt, amikor a zsebet üresen találta. A kalauznak hiába beszélte, hogy Párisig volt megváltva a jegyük, Bajmok állomáson le kellett szállaniok. Dimitrescu és felesége autón visszatértek Szabadkára és azonnal a pályaudvari rendőrségre siettek, ahol bejelentették a pénztárcá eltűnését. A szabadkai rendőrtisztviselő mosolyogva nyult bele fiókjába és előszedte az elveszett pénztárcát, amelyben Dimitrescu megtalálta vasuti jegyét, utlevelét, egyéb iratait, de ott volt kétezer dollárja, négyezer dinárja, ezer francia frankja, ötszáz olasz lírája és ezer leie is. A szabadkai rendőrtiszt elmondta, hogy a tárcát az étterem küszöbe közelében, ahol valószínűleg kiesett a siető Dimitrescu zsebéből, megtalálta az egyik pincér és behozta. Dimitrescu boldogan utazott a következő vonattal Párisba.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY,
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lel. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lel.
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R.-T.
nyomása.

Szép példa

a kölcsönös megértés, a testvéri együttérzés az, amit az ujkiisodai görög-keleti románság cselekszik. Barátságos gesztus ez, de felismerése annak, hogy mindnyájan, akik ezen a területen élünk, bármilyen is a vallásunk, bármilyen is az anyanyelvünk, egyformák vagyunk, egyenlő rangúak és jogaik vagyunk és az a rendeltetésünk, hogy békességben és szeretetben éljünk egymás mellett.

Az ujkiisodai görög-keleti román hitközség vasárnap rendezti templomi búcsuját. Erre meghívja a kisebbségeket is. De — és ez az első eset az impériumváltozás óta — saját anyanyelvükön hívja meg őket. A meghívási plakátnak román, magyar és német szövege van. Ilyen háromnyelvű plakátot román intézmény most adott ki először nálunk és, lám, mégsem dült össze a világ és mégsem esett esorba az állam tekintélyén. De az ujkiisodai románság a testvéri együttérzés kifejezésében még tovább is megy. Nem zárja ki a kiváltságokat a műorból sem, pedig sebbségem lehetne fennakadni, mienzen nem a népesség elsősorban mégis vel az üdvözlő. A délutáni népün román jelle. Különböző román nemzetségeken a k. lett lesznek magyar, zeti táncok mel. táncok is. Az esti német és szerb táncok ott szerepelhangversenyen pedig a szülősi gironak a kisodai és szülősi daljegyek dai magyar és német daljegyek is.

Megvalljuk őszintén: az ujkiisodai románságnak ezt a testvéri bizonyultását örömmel fogadjuk. Bizonyára ez nem lesz a búcsúünnepek sikerének rovására. Sőt ellenkezőleg. A magyarok és németek, akiket így meghívtak, ott is lesznek azon a búcsún, mert nem szokásuk a testvéri meghívást elutasítani. Kívánatos, hogy az a példa, amelyet az ujkiisodai románság mutatott, legyen ragadós. Tanulmányának belőle a románság széles rétegei és meglátják, hogy a surlódások, féltékenységek, torzsalkodások az egyes nemzetiségek között nagyon hamar megszűnnek és ennek hatása megmutatkozik majd nemcsak társadalmi és kulturális, hanem gazdasági és politikai téren is. **Én.**

Kóró Pál heti krónikája

Egyik hét a másik után morzsolódik, eltűnik, de mikor jön már a hét el, mikor két nagy teher: a gond s a baj megszűnik?

A városi tejközpontot kibérelni már lehet, — a város oly hérlőt keres, aki legyen olyan kedves: pénzben adjon le tejet,

A vasutas fizetését banival sem emelik, — de ha meghal — szól a bulla — idegenben, úgy a hulla haza ingyen utazik.

Tanító és tanuló sir, hogy szeptember elsején letelik a szép szabadság — karácsonyig, hej, nem adják — s iskolába újra mén.

Jaj, didergünk, mert hideg szél vicseritja ránk fogát, — aki strandra ma kimegyen, az magára bundát vegyen s vigyen oda korcsolyát.

— **Károly király Kolozsvárott.** Károly király szeptember huszonhetedikén meglátogatja Kolozsvárt. Akkor helyezik üzembe a most épült városi villanytelepet és az avatónapságok alkalmából érkezik az uralkodó Kolozsvárra. Függetlenségére nagy előkészületeket tesznek.

— **Románia bécsi követe** Lugoson. Brodiceanu Kajusz dr. meghatalmazott miniszter, Románia bécsi követe édesanyja meglátogatására tegnap Lugosra érkezett.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Egyelőre változékony, szeles és hűvös időjárás várható, esőzessel.

— **Csökkentették Temes megye költségvetését.** A megyei ideiglenes bizottság több ülésben foglalkozott a megyei költségvetés csökkentésével. A bizottság a megyei költségvetést tízmillió lelel csökkentette. Vízont a csökkentett költségvetési összegből öt millió leit most beállított költségvetési tételek fedezésére kell fordítani úgy, hogy a tényleges csökkentés csak 12 millió lel. Temes megye idei költségvetése az előirányzott 157 millió helyett csak 95 millió lel.

— **Esküvő Végváron.** Pataki Albert végvári gazdálkodó szombaton, augusztus 29-én tartja esküvőjét Tóth Vilával, Tóth András végvári gazda leányával.

— **Kimutatás a munkanélküliekről.** A munkanélküliekről most hivatalos kimutatást készítettek. A munkanélküliség terén Németország vezet 4.050.000 munkanélkülivel. Angliában 2.6 millió a munkanélküliek száma. Csehszlovákiában 661 ezer. Ugylátszik ebben a statisztikában Románia a legboldogabb ország, mert csupán 43 ezer munkanélkülivel szerepel. A statisztika nagyon valószínűtlen adatokat tartalmazhat, mert felhivatalos megállapítás szerint az országban 100 ezren felül van a munkanélküliek száma.

Egy csöppet sem drágítanak, — a fások magyaráznak, hogy a fának magas ára lejjebb szálljon valahára, ettől bizony ők fáznak.

Rossz a soruk, sok a bajuk, a bankok is ezt nyögik, sikos utra könnyen jutnak, elcsuszhatnak, orra buknak, kamatlábuk kitörik.

Nincs pénz s ezért sok utcára nem jut nálunk kövezet, ezen lehet segíteni, lesz flaszter, csak le kell venni szivüinkről a köveket.

A piacot rendelettel szabályozzák minálunk, sok jó van a rendeletben, csak az a baj, hogy pénzt ebben vevésre nem találunk.

Prédikálják: milyen káros, mérges, rossz az alkohol, — inni többé alig fogunk, szeszitalról mind leszokunk, mert már nincs pénz rá sehoh.

— **Elfogtak egy sikkasztó vámfőnököt.** Draghicescu Aurél konstancai vámfőnök több millió lel elsikkasztása után megszökött. A vámfőnököt heteken át kereste a rendőség és azt hittek, hogy külföldre menekült. Hosszas nyomozás után megállapították, hogy álneven Brailában anyjánál rejtőzik. A sikkasztó vámfőnököt letartóztatták. Megmotozása alkalmával több bucsulevelet találtak nála és ezek tartalmából kiderült, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. Az elsikkasztott milliókból egyetlen banija sincsen már.

— **Megverte az ügyvédet és végrehajtót.** Csernovichan az egyik ügyvéd foglalni akart Jaworszky Rezső tisztviselőnél. A tisztviselő kérésekre fogta a dolgot, azonban az ügyvéd nem tájított, mire a tisztviselő úgy az ügyvédet, mint a végrehajtót véresre verte. Az ügyvédet eszméletlen állapotban kórházba szállították. A tisztviselőt letartóztatták.

— **Vízet prédikál, de bort iszik.** A Manchester Guardian írja, hogy a kínai polgárháború már rég megszűnt volna, ha egyes európai államok nem akarnának rajta nyereszedni. A nagy európai fegyvergyárak egymással versengenek, hogy a különböző kínai hadsereget fegyverekkel és municióval lássák el. A lap szerint a csehszlovákiai fegyvergyárak a múlt héten a hamburgi kikötőből egy hajórakomány fegyvert küldtek Kínába. Az angol lap ezek után furesának találja, hogy Benes csehszlovák külügyminiszter mégis arra törekszik, hogy a leszerelési konferencia elnöke legyen.

— **Eliopták ékszerreit a vonaton.** Karácsonyi Jenőné grófnőt, aki a Rivieráról Budapestre utazott, utközben kellemetlen meglepetés érte. Mielőtt az ekszpresszvonat Bécsbe érkezett volna, a grófnő rémülten fedezte föl, hogy egy kis kazettája, amelyben több ékszere, köztük egy ryceleban briliánsal diszitett nyakéke volt, eltűnt. Bécsben azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely az ékszertolvaj kézrekerítésére megkezdte a nyomozást.

Állást keres
tegyen közzé egy
apróhirdetést a
DÉLI HIRLAP-ban

Budapesti megfizetés, külföldi utalások megkiszábitása, vizumok, utalvány bérletek, olcsó és gyors beszerzés.
REKZS Kurier Iroda, Timisoara,
IV, Bem-utca 28. 366
Naponta kurior járati

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárában, a „Fekete Sas-
hoz” Belváros, Szent György-tér

**Nagy raktár modern
eserépkályhákban,
kandallókban és ta-
karéktűzhelyekben,**
Minden szinben és kivitel
ben, elsőrendű anyagból,
bámulatos olcsó áron az
1893. évben alapított osz-
trák raktárgyártó cégnek,
FLESZ JÁNOS FIAI
Mehala, Str. Olteni 19

(Wlassits-utca, új gyár a sarkon tal,
Orsán-utca 18). Falcsempézés, káty-
hadítakások és javítások pontosan
és gyorsan eszközölnének.

Ön kidob

pénzt az ablakon

**akár vesz
akár elad**

ha nem tesz közzé előbb
egy apróhirdetést a
DÉLI HIRLAP-ban

N y á r o n

a világ közvéleménye szerint
Budapest a legzsebesebb város
Az itt lévő

BRISTOL SZÁLLODA

új rendszere a közönség
tetszését megnyerte.

Napi 12 P.-től kaphat

a szoba fekvésétől függőleg
lakást

és
elsőrendű teljes
ellátást.

Jöjjön, próbálja meg és mindig
csak hozzáak fog szállni.

Bristol Szálloda
Budapest—Dunakorzó

skolaidényre

egyenruhaszövetek, paplanok, vászonárak
egolcsóbban beszerezhetőek

Lowrie

Átvárházában. Józsefváros, rómkath. templommal szemben.

— **Értesítés.** A temesvári Magyar Leányegylet ezúton értesíti tagjait, hogy szeptember hó 2-án este fél 7 órakor gyűlést tart. Egyen felhívjuk az érdeklődők figyelmét szeptember hó folyamán megkezdődő kézimunka-tanfolyamunkra és kérjük az azon résztvevni hajtókat, hogy részvételüket szeptember második gyűlésünk alkalmával bejelenteni sziveskedjenek. **vezetőség.**

— **Szeptember 6-án lesz a színésznap.** Kérjük ezt a dátumot megjegyezni mindazoknak, akik egy felejtetetlen és minden igényeket kielégítő kertimulatság után vágyakoznak, mert szeptember hó 6-án vasárnap a gyárvárosi vígadó összes helyiségeiben tartandó színésznap 24-órás programja, bőven nyújtja mindazt, amit egy kerti mulatság nyújthat. Belépő- és tombolajegyek a rendezőknel és szeptember 6-án egész nap a gyárvárosi vígadó pénztáránál kaphatók.

— **Szocialista ifjak műsoros táncestélye.** A temesvári szocialdemokrata ifjunktársaság szervezete augusztus huszonkilencedikén, szombaton, este a nyomdászotthon nagy termében félkilenc órai kezdettel műsoros táncestélyt rendez. Színeskerül többek között Vasvári János Holnap ugyanis meghalok című kacagató bohózata. A főszerepet Reisz Ferenc a közkezdvelt műkedvelő kómikus alakítja. Előadás után tánc, amelyhez a zenét kitűnő jazz-band zenekar szolgáltatja.

— **Bánsági címtár.** A közhivatalok, vállalatok és magánosok régen érzik egy alapos és az összes szakmákat felölelő címtár hiányát. Reno Miklós kapitány tervbe vette, hogy ezt a címtárt megcsinálja és a munkatársak jelentékeny csoportjával már neki is látott a terv megvalósításának. A címtár felvilágosítást nyújt az összes bánsági közhivatalokra, gyári és ipari vállalkozásokra, a kereskedelemre, bankszámlára és a magánékekre vonatkozólag. A munka fontosságát méltányolja Peter Julián dr. közigazgatási vezérfelügyelő is, aki körlevelében hívja föl a hatóságokat, hogy a szerkesztőbizottság munkáját támogassák. A Bánsági címtár karácsonyra jelenik meg és olesó lesz hogy mindenki beszerezhesse.

* Német tanfolyamok: nyelv, irodalom, társalgási gyakorlatok, kereskedelmi levelezés, általános továbbképzés. Szeptember 1-től három-, hat- és kilencórás, nappali és esti tanfolyamok, mindkét nembeli kisebb és nagyobb, kezdő és haladó tanulók és felnőttek részére, megfelelő csoportosításban. Magánoktatás is. Jutányos árak. Pap Illés dr. tanár, I. Weiszpalota. IV. 18. (lift).

„Én is kérem a jószívű néniket és bácsikat, hogy segítsenek szegény anyukámon...”

Ehezett, fázott, rongyoskodott, a hajléktalanság fenyegette. Összeszorult a szíve, ha türelmesen nélkülöző feleségére és ártatlan kedélyű kisfiára nézett. Ebből a kietlen állapotból nem látott kiutat és kétségbeesésében azt hitte, legjobb lesz a megsemmisülésbe menekülnie. Element hazulról, de vigyázott magára, nehogy családja valamit észrevegyen borzalmas szándékából. Megszokott tekintettel nézett rájuk, amikor elköszönt. Pedig ez a köznyönsök mutatkozó nézés és ez a hétköznapi köszönés bucsu volt egy örökkévalóságra. Az arcára nyugalmat erőltetett, holott belül sirt és a szíve vérzett. Nemsokára ott járt a Duna hídján, a közepén keresztülvetette magát a korláton és a morajló habok összecsaptak fölötte. Csak másnap derült ki az ön-

gyilkossága. Szegény családjára pedig a végtelen gyászon kívül még nagyobb nyomor szakadt, mint azelőtt.

Magyar író volt életében és Cholnoky Lászlónak hívták. Családjára nem hagyott semmit, csak végtelen szeretetet és nagy szegénységet. Minden vagyon, ami utána maradt, egy regény kézírata. A regény címe: Tamás. Irásműnek is tökéletes, olvasmánynak pedig megható és kedves. És a szegény özvegynek észébe jutott, hogy kiadja a Tamás című regényt, hogy abból magának és tíz éves fiacskájának némi pénzt szerezzen. Jöemberek lehetővé tették, hogy a könyv megjelenjen és más jó emberek gondoskodnak a terjesztéséről. Két budapesti uriaszony, a Cholnoky-család két barátnője, Temesvárra is eljött, hogy

Cholnoky László könyvének olvasókat és ily módon családjának támogatást szerezzen. Nem alamizsnát kérnek az író hátrahagyottai részére, csak száz leit vesznek át, amelyért azonnal könyvet, szép magyar regényt adnak. Magukkal hordják az ívet, amelyre a könyvvevői felírják nevüket és elismerik a regény átvételét. Olvassák el a Bánság magyarjai a megható hangnyomatott bevezetést, de olvassák el azt a pár sort is, amelyet gyermeki írással a halott író kilenc éves fia írt:

— Én is kérem a jószívű néniket és bácsikat, hogy segítsenek szegény Anyukámon. Cholnoky Kornél.

Magyarok, ne utasítsátok vissza ennek a kicsiny magyar fiúnak kérést.

— **Végvár új református lelkésze.** A végvári református egyháztanács Strelezky Sándor klopodiai református lelkész elnöke mellett ülést tartott, amelyen a Zöld Mihály végvári református esperes halálával megüresedett állás betöltésével foglalkoztak. A tanács harmincegy szavazattal hét ellenében kimondta, hogy a lelkészi állás betöltésére Kovács Sándor nagyváradi püspöki titkárt hívják meg, aki két év előtt már hosszabb ideig működött Végváron és a hívek körében nagy szeretetnek örvend.

— **Zsombolyai közügyek.** Zsombolya község nagytanácsa legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy a község útjait megjavíttatja. Erre a célra négyszáz-ezer leit szavaztak meg. Az igazságügyminiszter leirata alapján a község hajlandónak mutatkozott a járásbíróóság fentartási költségeinek felét magára vállalni. Azután tárgyaltak a Csekonics-kastély abbamaradt vételének ügyét. A község évek előtt elhatározta, hogy a kastélyt közhivatalok elhelyezésére megvásárolja és arra félmillió lei előleget adott. A kormány azonban a vételt nem hagyta jóvá és most a nagytanács elhatározta, hogy a Csekonics-uradalom örökösével tárgyalásokat kezd az előleg visszaadása ügyében.

— **Ötezer leies bankók.** Legközelebb a Nemzeti Bank forgalomba hozza az Angliában készült és kitűnően sikerült ötezer leies bankókat.

— **Elhunyt temesvári kereskedő.** Singer Ernő temesvári kereskedő tegnap este Erzsébetváros, Jósika-utcai lakásán negyvenegy éves korában tüdőgyulladásban meghalt. Az elhunyt beltagja volt a már megszűnt belvárosi Singer Testvérek nagykereskedésnek és kereskedői körökben értékeltek a rokonszenves kereskedő munkásságát. A nehéz gazdasági viszonyok őt is igénybe vették. Halálát felesége született Weisz Helén, Ferenc fiúére és kiterjedt rokonság gyászolja. Ma délután temetik a belvárosi zsidó temetőbe.

— **A népbiztosok tanácsa válságban.** Fárisból származó híradások szerint a népbiztosok tanácsának tagja váratlanul benyújtotta lemondását. A négy népbiztos neve közül eddig csak Mikójan népbiztosé került nyilvánosságra. Stalinnak tehát erősen át kell szervezni a népbiztosok tanácsát.

— **Kötelező nemzeti viselet a diákok részére.** Jorga újabb rendeletet adott ki, mely szerint az idei tanév szeptember elsején kezdődik, a tanítás pedig harmadikán indul meg. Ugyancsak intézkedik, hogy a diákok jelenlegi ruháikat viselhetik, amíg elkopnak, azonban az új egyenruhának a nemzeti viselet jegyében kell készülniük.

— **Gandhi mégis utazik.** Kalkuttai jelentése szerint Gandhi találkozott az akirályal és hosszasan tanácskozott vele. A találkozás eredménye az, hogy Gandhi hamarosan hajóra ül és Európába utazik, hogy résztvegyen a kerekasztal-tanácskozáson. Arról nincs jelentés, hogy az uszónadrágon kívül vis-e magával más ruhadarabot is.

— **Növekedett a romániai bankjegyforgalom.** A Nemzeti Bank legújabb jelentése szerint a bankjegyforgalom szaporodott és teaurált pénzkészletek kerültek forgalomba. A legutóbbi 19 milliárd 688 millióval szemben a bankjegyforgalom 20 milliárd 848 millió leire szaporodott, ami a piacon kedvező hatást váltott ki.

— **Nincs újabb gyermekparalízis megbetegedés.** A gyermekparalízisnek, amely Arad után Temesvárott is fellépett és már-már komoly arányokat öltve járvánnyal fenyegetett, ugylárszik sikerült gátat vetni, mert három nap alatt egyetlen újabb megbetegedés sem fordult elő. A régebbi betegek is a gyógyulás útján vannak. Orvosi körökben remélik, hogy a hüvös, esős időjárás teljesen megszünteti a veszélyes gyermekbetegséget.

— **Megszakadtak az orosz-francia tárgyalások.** Párisi jelentés szerint a francia-orosz tárgyalások félbeszakadtak. Az ok, amelyet a nyilvánossággal közölték, az, hogy Dogaletov orosz követ és a követség több magasrangú tisztviselője, aki résztvett a tárgyaláson nyári szabadságra elutazott Párisból. Az igazi ok azonban valószínűleg az, hogy a tárgyalófelek egyes kérdésekre vonatkozólag nem tudtak megegyezni. Azt hiszik, hogy a francia-orosz tárgyalások megszakítása maga után vonja az orosz- lengyel tárgyalások félbeszakítását is.

— **Maniu és Averescu pártjának fuziójáról beszélnek.** Az Averescu marsall vezetése alatt álló néppárt október elején tartja országos kongresszusát, amelyre Imbroane Miklós elnök vezetése mellett Temesvárott is nagy előkészületeket tesznek. Politikai körök bizonyosra vélik, hogy a kongresszus foglalkozik a nemzeti parasztpárt és néppárt fuziójával. A békés közeledés jele, hogy a Patria a nemzeti parasztpárt hivatalos lapja, amely Gogát állandóan támadta, most elismeréssel ír róla és a többi néppárti vezérről.

— **Jó lesz, ha igaz lesz.** A pénzügyminiszterium körrendeletben utasította a pénzügyigazgatót, hogy az elmaradt köztisztviselői fizetéseket és nyugdíjakat kifizessék. A miniszterium erre a célra pénzt is bocsát rendelkezésre. Elsősorban a tanerőket, a hadsereget és a lelkészek elmaradt fizetését kell kifizetni és ezzel egyidejűleg a nyugdíjakat is. Először azok kapják meg illetményeiket, akiknek az állam legrégebben tartozik. A miniszterium közli, hogy szeptember huszadikáig az összes hátralékokat kiegyenlíti.

— **Emberrablás Amerikában.** Chikágóban napok előtt elrabolták Lynch a játékbarlangtulajdonost és kétszáz ezer dollár váltásigot követelnek érte. A chikágói törvényszék most elfogató parancsot adott ki Al Capone ellen, mert a jelek szerint neki része volt Lynch elrablásában. Amerikában az emberrablást életfogytigáni fegyházzal, esetleg villamosszékkel büntetik. Hír szerint Al Capone a letartóztatástól való félelmében felajánlotta, hogy a kétszáz ezer dollárt a sajátjából küldi el a banditák által megjelölt helyre.

Felhívás

Osvald Jánosné

született Markovits Amália, aki azelőtt Hosszafalun lakott, saját érdekében közöli lakcímét a rokkantegylettel: Temesvár, III., Hunyadi-ut 10 szám.

Itt az ősz!

Itt a Silesia olcsó szövetakcióival

l-a öltönyszövetek, 3 méter teljes hozzávalóval

LEI **650** — **850** — **1150** — **1550** — **1950** LEI

l-a felöltő vagy raglánszövetek, 2'60 méter teljes hozzávalóval

LEI **650** — **950** — **1350** — **1850** — **2250** LEI

Egyenruhaszövetekben és női kabátszövetekben nagy választék

SILESIA gyári szövetlerakat
Belváros, Hunyadi-utca 8 — Józsefv., Scudier-tér 3

— **Házasság.** Bodo Major a Capitol-mozi adminisztrátora és Schön Hermin tisztviselő nő házasságot kötöttek a mai napon. Tanuk a vőlegény részéről Grosavescu Cornel polgármesteri titkár és a menyasszony részéről dr. Moldovan Dionisie ügyvéd urak voltak.

— **Makszimálják az üzletbérletek.** A bukaresti nagy bankok szindikátusa közbenjárta a kormánynál az üzletbérletek kérdésében. A bankszindikátus megállapította, hogy a túlmagas boltbérletek nincsenek arányban a jelenlegi rossz üzletviszonyokkal. Ezzel a kérdéssel a kormány komoly formában foglalkozik és össze a parlament elé törvényjavaslatot terjeszt, amely az üzletbérleteket makszimálja.

— **Aranyér ellen:** Haemorsant Olcsón kapható a gyógytárakban.

— **Katonai nyugdíjasok állást kaphatnak.** A katonai nyugdíjgyesület temesvári fiókja tudomására hozza azon nyugdíjas altiszteknek és hivataltalnokoknak, akik irodai munkában tökéletesen jártasak és a román, német, valamint a magyar nyelvet jól bírják, hogy 2—3000 lei havi keresettel foglalkozást kaphatnak a következő városokban: Temesvár, Nagyvárad, Arad, Lugos, Karánsebes, Orsova, Oravica, Resica, Lipa, Szalonta és Zzebolya. A részletes adatokat tartalmazó és fényképpel ellátott kérvények a cím megjelölésével a következő címre küldendők: Societatea pensionarilor militari, Timisoara I, Piața Unirii No. 1, Palatul Inspectoratului general regional. Parter 91. Secretar general capitan Kisslinger.

— **A DELI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

— **Beiratás a városi zeneiskolába.** A városi zeneiskolába való beiratások szeptember 3-án kezdődnek és bezárólag szeptember 10-ig folynak.

— **Hír a Nantulusról.** Wilkins kapitány buvárhajója, a Nautilus, amelyről 2 napig nem jött hír és azért attól tartottak, hogy végzetes szerencsétlenség érte, ismét életjelt adott magáról. A Nautilus rádiója jelenti, hogy a hajó magassági kormányserkezete elromlott és most jég közé szorult, ahonnan nem tud elmozdulni. Valószínű, hogy megmentésére ekspedíciót küldenek.

— **Reitzer Klári zongorapedagógus** külföldi tanulmányutjáról visszatért. A tanítást szept. 1-én ismét megkezdte. Előjegyzések naponta d. u. 4-től 6-ig, Bega-balsor 14, földszint.

— **Elszabadult a vasuti szerelvény.** Konstancában egy harminc pertró leumtartályból álló szerelvény elszabadult a rendezőpályaudvarról és a kikötő felé vezető lejtős pályán a legnagyobb sebességgel lefelé gördült. A tartályok áttörték a pályán levő bakkot, nekimentek a munkásbiztosítópénztár kikötői kirendeltsége házának és áttörték egy hajkötöző házat is, Konstancában a hatalmas robaj hallatára nagy pánik támadt. Az anyagi kár azonban sok millió lei.

— **Montessori francia ovoda** Mme. Louise Deceille vezetésével szeptember 1-én ismét megnyílik. Gyermek 3 éves kortól felvétetnek. Látogatási idő naponta reggel 9-től 1 óráig. Gyermeknek vagy felnőttnek egyéni vagy csoporttanítás francia társalgás-, nyelvtan- és irodalomból naponta délután és este. Beiratások aug. 25-től délután. Mercy-utca 12.

— **A liberálisok ellenzékbe mennek.** Politikai körök véleménye szerint a liberális párt a költségvetés megszavazása után nyíltan ellenzékbe vonul.

— **Öngyilkosság Lugoson.** Ponta Péter cipészmeister harminchat éves feleség, gyógyíthatatlan betegsége miatt a Temesbe ölte magát. A fiatalasszony már hosszabb idő óta ideg-bajban szenvedett, ami az utóbbi napokban annyira súlyosra vált, hogy egy napon többször is idegrohamot kapott. Egy ilyen idegrohamában a szerencsétlen asszony elfutott hazáról és másnap csak a holttestét fogták ki a vízből. Az öngyilkos asszony temetése nagy részvét mellett ment végbe.

1.600.000 lei modern, új bérház, 15 százalékos jövedelemmel adómentes
Cím: Str. Avram Jancu 4 szám II. emelet Bein-nél

— **Hamis ezer leies bankkártyák a sűrő alatt.** A kolozsvári rendőrségnek feljött, hogy Balint Árpád és Nagy Sandor kolozsvári lakosok állandóan ezer leies bankjegyet váltanak. A bankjegyekről megállapították, hogy azok hamisak. A két embert vallatásra fogták és erre elmondották, hogy egy társaságtól több száz darab hamis ezrest kaptak értékesítés végett. A két ember bementése alapján a kolozsvári temetőben egy sűrő alatt elrejtve ötszáz darab hamisított ezrest találtak. A hamisítványok kitalálóinak. Valószínű, hogy az utóbbi évek egyik legnagyobb pénzhamisító bandája került hurokra.

— **A törvényszék nem hosszabbította meg Franyóék vizsgálati fogságát.** Franyó Zoltán és Lantos Ferenc harminc napos vizsgálati fogsága tegnap járt le és így a temesvári törvényszék ismét foglalkozott letartóztatásuk ügyével. Másfél óras tárgyalás után a törvényszék elrendelte Franyó Zoltán és Lantos Ferenc szabadlábra helyezését. Mihalescu Marin vezető ügyész a felebezés ügyében még nem döntött, mert a törvény értelmében három napon belül írásban is benyújthatja felebezését. Abban az esetben, ha az ügyész megfelebezi a törvényszék döntését, úgy a táblaí vádtanács mondja ki az utolsó szót. Addig Franyó és Lantos fogva maradnak.

— **Ha Temesvárra jön, kérje mindegyik az ingyenes tájékoztatót.** (Conducatorul prin Timisoara.)

— **Óriási fizetésképtelenség.** Brailában újabb fizetésképtelenség történt. A Franco-Romana kereskedelmi vállalat fizetésképtelenségét jelentette. A passzív és aktív közötti differencia tizenhárom millió lei.

— **Pap Ibolya zongoratanárnő** (Belváros, Weisz-palota, IV. 18. lift) szeptember elsején újra megkezdte Varró Margit kitanú rendszerét szerinti kezdők és haladók egyéni és csoporttanítását. Gyermek 6 éves kortól kezdve külön módszer szerint. Jutányos árak.

Szülők figyelmébe!

Szeptember 7-én kezdődik a román, német, magyar nyelvű egységes gyors- és gépirás tanfolyam **BABEUNÉ AMBRUS IREN** szakiskolájában. 6 hetes, 3 hónapos és 6 hónapos kurzusok. Mérsékelt tandíj. Beiratások: Erzsébetváros, Tírol-utca 78. I. em. 9.

Rádió

Péntek. (Augusztus 28.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra 40: Stefanovici G. operatíves hangversenye. 10 óra 15: Cotrus zongoraművész nő játéka. **Budapest.** 9 óra 15: A második honvédegyalozozred zenekarának hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Eugen Stepat orosz balalajkenekarának hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: Kovásznay Erzs. mesél a gyemekeket. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Az alumínium. Kiss Gyula felolvasása. 5 óra 35: Az első budapesti citerakör hangversenye. 6 óra 35: Hangverseny. Közreműködik Hoór-Tempis Erzsébet (ének), Lénárt (hegedű) és Somló József (ének). 3 óra: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti Márkus-étteremből. 9 óra: A salzburgi ünnepi játékok keretében a bécsi filharmoniai zenekar Mozart-hangversenyének közvetítése Salzburgból. A hegedűszólót Anton Mairecker játssza. 10 óra 10: Hírek, majd Gramofonzene. 11 óra 15: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból Kalmár Pál (ének) közreműködésével. **Bécs.** 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: A Bohéme négyes hangversenye. 9 óra: Zenekari szerenád közvetítése a salzburgi régi érseki palota udvaráról. 10 óra 15: Jazz-zenekar hangversenye. **Belgrád.** 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 30: Jugoszláv szerzők dalai. 8 óra 30: Nemzeti dalok. 9 óra: A Slatin trió hangversenye. 10 óra 50: Kávéházi zene. **Langenberg.** 9 óra: Mozart szerenád Salzburgból. 10 óra: Hírek, majd kávéházi zene. **Milánó.** 7 óra 45: Gramofonzene. 9 óra: Vegyes hangverseny. **Prága.** 7 óra 30: Áriák és dalok. 9 óra: Mozarthangverseny Salzburgból. **Róma.** 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Operaelőadás. **Strassburg.** 6 óra: Opera és operett-áriák. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Operett-est. **Va-ra.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 30: Könnyű és tánczene.

Szombat. (Augusztus 29.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Operaelőadás. **Budapest.** 9 óra 15: A rádió házi-kvartettjének hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Szalonzenekari hangverseny. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 3 óra 30: Felvétel és beiratkozás az egyetemekre. Dr. Vitéz Nagy Iván előadása. 4 óra 15: Arany János tüzhelvé mellett. Móricz Pál előadása. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Erzsébet meg a vak sors. Légrádi Haller Jenő elbeszélése. 5 óra 30: Rácz Zsiga és cigányzenekarának hangversenye. 6 óra 45: Mit üzen a rádió! 7 óra 45: Szim-

mielőadás a stúdióból. 9 óra 40: Hírek. 9 óra 55: Dalok és chansónok. Előadja Kókény Ilona. Utána időjárásjelentés, majd könnyű zene. **Bécs.** 5 óra: Divatos dalok. 7 óra 35: Stadler Péter zongoraversenye. 10 óra 40: Zenekari hangverseny. **Belgrád.** 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Szórakoztató zene. 9 óra: Hegedűhangverseny. 10 óra: Nemzeti dalok. 10 óra 30: Cigányzene. **Langenberg.** 8 óra: Vidám-est. 10 óra: Hírek, majd tánczene. 12 óra: Jazz-zenekar hangversenye. **Milánó.** 7 óra 15: Vegyes hangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. **Prága.** 6 óra 30: Énekhangverseny. 7 óra 35: Rádió-szkeccs. 7 óra 45: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Operaelőadás. **Róma.** 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Olasz hangverseny. **Strassburg.** 6 óra: Könnyű zene. 6 óra 45: Énekhangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Szórakoztató zene.

utak, valamint vasuti pályák javítását tudni megoldani és öt éven át körülbelül kétszáz ezer munkásnak és ehhez mérten intellektuál munkanélkülinek tudna munkát biztosítani. Külön száz millió leit igényel a román kormány, hogy a Dunadelta befejezhesse, ahol szintén jelentékeny számban foglalkoztatnának munkásokat. A válasz elment, de valószínű, hogy értéke csak az elméleti kutatás szempontjából lesz.

Közgazdaság

Husz milliárd lei kölcsönt kér Románia, hogy a munkanélküliséget megszüntesse

A nemzetközi munkaügyi hivatal az egyes európai államokhoz átíratot intézett és abban megkérdezte, hogy milyen támogatásra lenne szüksége a munkanélküliség leküzdésére. Az átíratot a kormány is megkapta és tegnap küldte el a választ, amely szerint a kormány a munkanélküliség problémáját igen könnyen tudná megoldani, ha husz milliárd leies kölcsönt bocsátának rendelkezésére. Ebből a kölcsönből vasuti vonalak építését, utak építését, hidak elkészítését és

utak, valamint vasuti pályák javítását tudni megoldani és öt éven át körülbelül kétszáz ezer munkásnak és ehhez mérten intellektuál munkanélkülinek tudna munkát biztosítani. Külön száz millió leit igényel a román kormány, hogy a Dunadelta modernizálását és lecsapolását befejezhesse, ahol szintén jelentékeny számban foglalkoztatnának munkásokat. A válasz elment, de valószínű, hogy értéke csak az elméleti kutatás szempontjából lesz.

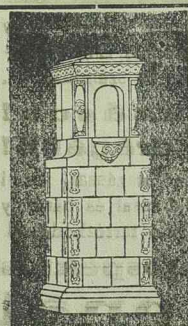
A városi vállalatok ellen foglalt állást egy belügyi felügyelő, aki nyilvánvalóan valaki érdekében jött Temesvárra

Tegnap délelőtt Temesvárra érkezett Duiceanu Grigore belügyminiszteriumi vezérfelügyelő. Săgovici Sámuel dr. főjegyzőnek, aki fogadta, kijelentette, jövetelének célja, hogy a városi adminisztrációt és a városi vállalatok ügymenetét megvizsgálja. A vezérfelügyelő azután olyan kijelentéseket tett, amelyekből nyilvánvaló, hogy nem valami nagy barátja annak, hogy a városoknak vállalataik legyenek. Szerinte nem helyes, ha a városnak kereskedelmi alapon álló vállalatai vannak és ha a város saját üzemből kereskedelmet folytat. Nem tartja helyesnek a vezérfelügyelő a városi monopoliumát, de még kevésbé rokonszenvez a

városi temetkezési vállalatával. Săgovici Sámuel dr. főjegyző és később Craiciun György dr. polgármesterhelyettes magyarázni igyekeztek a városi vállalatok árnyalálól és emberbaráti célját, azonban Duiceanu vezérfelügyelő megmaradt a maga álláspontja mellett. Délután újból megjelent a városházán, berendelte az egyes vállalatok vezetőit, megtekintette a könyveket, jegyzeteket csinált magának, este pedig visszautazott Bukarestbe. A város vezetősége elhatározta, hogy a városi vállalatokat megvédelmezi és a vezérfelügyelő véleményével szemben memorandumot intéz a belügyminiszterhez.

Nálunk sem jobb a helyzet. Jorga Miklós miniszterelnök a dobrozdai gazdasági helyzetre való tekintettel érintkezést keres a pénzügyi, valamint az igazságügyminiszterrel, hogy úgy az adótervezésekre, mint magán tartozásokra a gazdák moratoriumot kapjanak. Jorga intézkedik, hogy a kitűzött árveréseket ne tartsák meg.

A világ legnagyobb olajvállalata. A Newyork Standard Oil Company és a California Standard Oil Company fúziója, amelyről már hónapok óta folytak a tárgyalások, végre megtörtént. Az új vállalat, amelynek aktívái két és fél milliárd dollárt tesznek ki, a világ legnagyobb olajvállalata.

Olcso

cserépkályhákat

versenyképes árak mellett adhatok, mert

saját gyártmányaimat

árusítom. Kályhaszerelésben specialista vagyok és minden kályhámért garantálok. Vételnépszerűségükért megtekintés:

II. Andrásfy-ut 16. (a milleniumi templommal szemben)

Elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkát
Turi György kályhámester.

AZ ARADI NEUMANN-CSALÁD ÖTVEN MILLIÓS BETETJE KÜLFÖLDÖN. Jelentették, hogy a bécsi Kreditanstalt bukása maga után vonta a bank amszterdami fiókjának az Amstabanknak a bukását is. A lapok most hozzák nyilvánosságra a betétesek névjegyzékét. A betétesek között ott szerepel Aradról a Neumann bárói család 58.000 és a Neumann-féle szeszgyár 200.000 dollár betéttel.

A német-osztrák vámunió ügye. Egyes angol lapok jelentése szerint valószínű, hogy a német-osztrák vámunió ügyét a Népszövetség most megnyitott ülészakán nem tárgyalják, hanem azt elhalasztják decemberre. Az elhalasztás ellen a két érdekelt állam sem emel kifogást.

Róman tengerikivitel Olaszországba. Rómában két héten át tárgyaltak a román és olasz kereskedelmi megbízottak a két állam között fennálló szerződés némely pontjának megváltoztatása érdekében. A tárgyalások befejezést nyertek és Olaszország Románia tengeri termésének jelentékeny hányadát veszi át.

Újabb szállítvány aprópénz. A konstanca kikötőbe angol hajóval újabb két vagon érepénzszállítvány érkezett. Csupa tíz és husz leies a király aranyomlásával. A két vagon érepénzt a jegybank megbízottja átvette és azt különvonaton Bukarestbe szállította.

Nagyszalontai bank fizetésképtelensége. A Nagyszalontai Takarékpénztár, amely csak legutóbb egyesült a nagyszalontai Gazdasági Takarékpénztárral, beszüntette fizetéseit. A fizetési válságba került bank a betétesekkel bíróságon kívüli egyezség megkötése érdekében folytat tárgyalásokat. Az igazgatóság azt indítványozza, hogy a betétesek két évre kössék le a betéteiket.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305.50. Párisban 15.20, Mai árfolyamok a következők: angol font 816, dollár 168, hollandi forint 67.85, dinár 2.99, francia frank 6.60, olasz líra 8.7750, cseh korona 4.9650, német marka 40, osztrák schilling 23.58, zloty 19, svájci frank 32.80, belgas (öt belga frank), 23.46. A magyar pengő nem jegyzik.

Gabonai terményárak a Dangi és Kleinmann gabonabizományi iroda jelentése aze rit a következők: buza prémiummal 215-220 lei, prémium nélkül 120-125 lei, zab 250 lei, árpa 210 lei, tengeri 250 lei, mák 1700 lei és burgonya 160 lei százkilónként. Lencse 6 lei, lucernamag 16 lei és fehér bab 5.50-6 lei kilónként. Az irányzat a búzában brárságos.

Brailai terménytőzsde. (Augusztus 27. Déli zárlat.) Elsőrendű kivitelű buza 275, silányabb minőség 210-220 -zab 1700 leiben a prémiummal együtt, árpa 210, zab 230 lei száz kilónként. A buza tegnaptól mára vagononként ezeröttszáz leiel csökkent, azonban így is hétézer leiel többet ártanak vagononként, mint a Bácságban elsőrendű buzáért. A piac tartott, további áreszkennéssel számolnak.

Mozi

Ai műsora:

Belváros. Capitol mozi: A generális (Német beszélő film.)

Forum mozi: Schmeling-Stribling bokszerküzés és az Erényesség (Kettős műsor.)

Gyárvárosi Apolló mozi: A szerelem himnusza (Beszélő filmoperett.)

Apróhirdetések

Apróhirdetés elgáz és eredménye

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harmincven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Egyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Állástkeresők szavankint két lejjel lehetnek, vastagabb betűvel három lejjel. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenlő tizenöt lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvarosban: Kardos-trafik, Kosuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Újpestvárosban: March-trafik, Fülöp-tér.

Alkalmazás

Perfekt német kisasszonyt ki a román nyelvet is bírja — háztartásban kissé segédkezne — 8 éves kislány mellé azonnali belépésre keresek. Dr. Reitzer, IV., Begabalsor 14. l. em. (2232)

Jól főző mindenest szakácsnőt keresek. Cim a kiadóban. (2249)

Állást keres

44 éves özvegyasszony némi ovadékkal bármilyen állást keres, esetleg társulna. Cimeket „Özvegy” jeligére a kiadóba kérek.

Lakás

Belváros központjában egy különbejárta utcai szoba fürdőszobahasználattal 2 diáklánynak esetleg ellátással kiadó. „Uriház” jellege a kiadóba (2173)

Kiadó elegánsan butorozott utcai szoba. Ugyanott egy kisebb udvari szoba is kapható. Kőszegi-utca 1. ajtó 1. földszint jobbra. (2250)

Adás-vétel

A franciák legyőzték a perzsákat, mert a mechanikai perzsa-szönyegek tartósak, szebek és 1/8 árba kerülnek. Ö szekezők 600 lejtől 1500 ig. Kirakataim mindenkit meggyőznek. Störnberg. (1208)

Eladó egy darab majdnem új, csak pár hónapig üzemben volt, két állóhengeres kompreszornélküli alacsony fordulatu 110—130 Hp. „Güldner” német gyártmányú Dieselmotor igen kedvező árban és feltételek mellett. „Industria Economica” Rt. Timisoara, Str. I. C. Brătianu 3. (1528)

Saláta

Kis regény

Írta: Lázár István.

Merengve ült a vén cigány falu-végi putri ajtajában, tenyerébe fektette ráncos arcát és nézte a földet, mintha mélyébe akart volna tekinteni, hogy hol fekszenek azok, aki hajdanában az ő muzsikája mellett vigadoztak. Hová lett az az idő, amikor még szerették a dalt? Amikor egyvögben három nap s három éjszaka muzsikált a régi uraknak, akik arannyal fizették nótáit s széles jövedvükben nagy bankókkal verdesték pofon.

Sirbaszálltak már az igaz urak, elmúltak a poháresengéses vidám éjszakák, csak ő maradt meg belőlük emlékné, hogy álmodozzék a multról, amikor még becsülete volt a szegény cigánynak. Hetvenöt esztendő nyomja már a vállát, háta meghajlott az élet terhe alatt s haja-szakállja kiféhéredett, mint a tilólt kender. Csak a szíve a régi. Most is úgy ég a nóták tüzeiben, mint hajdanában, amikor szép leányok s gyönyörű asszonyok virágos ablaka alatt zengette éjszakánként muzsikáját, az elmúlt szerelmek biborosókos hajnalán...

A napszálladati fény szétfolyt a hegyeken. Mindjárt sötétség lesz a földön. Belenézett a Nap szentes koronájába s megnevésdedt a szeme. Evvel a Nappal is jobban elfelejti, hogy ő is élt és muzsikált valaha. Új nemzedék nőtt fel a régi nyomán, új birtokosok ülnek a nemesi kuriákban, nem kell a nóta senkinek s ha mulat is valaki néha napján, új cigánnyal muzsikáltatja magát, aki nem ismeri a régi nótát, hanem azokat a silány, új dalokat huzza, melyeket a nagyvárosok felől hömpölyget az idők szele.

Alápergő könnyét elmorzsolta kérges tenyerével, nagyot sóhajtott, fölkelte törpe bükkfa-székéről s kihuzta putrijából az öreg jávor-muzsikát. Magasra emelte, végignézett rajta és látta az egész mulat. A vármegye legdrágább kinését belepte a por... Letörülgette s állá alá fogta az árva hegedűt, azután a tépett vonót ráfektetette s huzni kezdte a cigány ösmelődiát. De azután a keze más nótára tévedt. A hurzengésben régi fájdal-

mak és örömök éledeztek, világos, hangos éjszakák, aranykódos napok, melyeket a nemzetes urakkal keresztül szenvedett-örvendett az öreg cigány. De kinek kellenek a régi kedves nóták? A nyirétyűje megállt. Hóna alá fogta az elárvult hegedűt s csendesen, mélán, pengetett valami édes-bus ábrándot, amelyet csak a cigány álmodik, majd leszállt a skálán s reszkető ujjai alól kizendült a régi országos vásárok kupecdala, mely nemes és nemzetes Báthory Balázs ur kedvenc nótája volt vala: Vásárokból vásárokbá járok én, Serrel-borral, paprikással élek én, Bor előttem, karjaim közt a babám. Hátam megett vigan huzza a cigány.

Bólogatott ősz fejével s rekedten dudolgatta a hur után. Ezt szerette a nemzetes ur. Az uzdi-szentpéteri országos nagyvásáron, a Lacikonyhában ott a dombon úgy énekelt, hogy rengett a piac. Nyole esikót adott el akkor és mind otthagya az árát. Nem volt olyan legény Erdély országában... Vajjon éle még?

Mert, ha él, akkor van még egy ember ezen a világon, akinek kell még az ő nótája. Sáthory nemzetes urat olyan végből szöttek, hogy a szíve még most is fiatal... Erős volt, mint a vas, fogával kocsmaszatlokot és ötvedres horpókat emelgetett, az ilyen legény pedig nem halhat meg száz esztendő alul. És azt mondogatta volt annakidején: ne busulj Saláta, amíg én élek! A szava mindig szent volt és ha él, akkor nem is hagyja el az ő választott cigányát késő végségében...

Ujjongó hangok pattantak ki az öreg cigány ujjai alól, egymásután huzta a nemzetes ur nagy, táncos nótáit. Hogy verte fejével az időben a Lacikonyha mester-gerendáját. Hogy verbunkolt és magyar-szolozott tündöklő laicsizmájában! Csodájára gyűlt az egész vásáros világ...

Elmegy hozzá! Fölugrott, letette a muzsikát s arra felé nézett amerre a nagy Bucsin-hegy fekszik, mert ezen belül, szép Gyergyóban terült el a Nyirfa erdők

alatt a nemzetes ur ősi kuriája. A Bucsin fölött alkonyat borongott. Nézte és tűnődött. Minek maradjon itt tovább? Hiszen még ez a kicsi sárkunyhó sem az övé, csak kegyelemből tükrik meg benne. Egyebe sincs, csak a reménysége. Jókor reggel fölkel és elindul a nemzetes urhoz, hiszen együtt legényeskedtek, együtt öszült meg a fejük s megférhetnek együtt most is a nemesi kurián: nemzetes ur instálom, nem kell nekem nagy hely, csak akkora, ahová a fejemet lehajtsam...

És amikor hajnaltájon felborult az égben a nagy borospohár és vörös borral végigöntötte Bucsin tetejét, már utban volt az öreg Saláta cigány szép Gyergyó felé. (Folyt. köv.)

Butorok

keményfahálószobák 12.000 lejtől, e-ayóiaszobák 5500 lejtől, valamint egyes butorok elcsón csakis

R. WINKLER-nél

kaphatók. Gyárvaros 2. villamos végállomás. Bejárati Építődvar-utca.

Különféle

Friebert Béla

névre szóló pirosigazolvány elveszett. Megtalálójá a rendőrségen adja le. (2248)

Ön vásárol

160.— leiert egy igazolványt a Déli Hírlap kiadóhivatalában és

féláron utazik

Budapestre az őszi lakberendezési kiállításra. Az igazolványok

szeptember 22-ig

bármikor érvényesek és a budapesti tartózkodás nincs időtartamhoz kötve. A jegyek bármely határállomástól Budapestig és vissza érvényesek.

II. oszt. gyorsvonati jegy 652.— lei

III. oszt. gyorsvonati jegy 470.— lei

oda és vissza.

Vizumkedvezmény egyelőre nincs.

Igazolványok már kaphatók a

Déli Hírlap

kiadóhivatalában, mely vidékre is küldi utánvétellel, vagy az ár és portó előzetes beküldése ellenében.

Irjon azonnal!

Ingyen nem

de a Déli Hírlap idei nyaralattási akciójával rendkívül olcsón

utazhat

bárbová anélkül, hogy akár jegyről vagy vizumról kellene gondoskodnia. Előre lefoglalunk szobát panziókban és szállodákban.

Egyéni és társasutazások! Az egyéni utazás nem drágább!

6000.— LEI

a tizenegynapos program utazással, vasuti jeggyel, szállodával, ellátással és bármely olasz furdöhelyen való tartózkodással.

Felvilágosítás és prospektus a Déli Hírlapnál